

Atvērtās pārvaldības deklarācija

2011. gada septembris

Kā Atvērtās pārvaldības partnerības dalībnieki, kas apņēmušies ievērot principus, kuri noteikti Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, ANO Pretkorupcijas konvencijā un citos piemērojamajos ar cilvēktiesībām un labu pārvaldību saistītos starptautiskos dokumentos:

mēs apzināmies, ka cilvēki visā pasaulē pieprasa lielāku pārvaldības atklātību. Viņi aicina nodrošināt plašāku pilsonisko līdzdalību valsts pārvaldē un meklē iespējas padarīt savas valdības pārredzamākas, atsaucīgākas, atbildīgākas un efektīvākas;

mēs atzīstam, ka valstu pūliņi sekmēt pārvaldības atklātību ir dažādās attīstības stadijās un ka katrs no mums īsteno pieeju, kas atbilst mūsu nacionālajām prioritātēm un apstākļiem, un mūsu iedzīvotāju centieniem;

mēs uzņemamies atbildību izmantot šo iespēju, lai stiprinātu savu apņemšanos sekmēt pārredzamību, apkarot korupciju, palielināt iedzīvotāju lomu un likt lietā jauno tehnoloģiju priekšrocības, lai pārvaldību padarītu efektīvāku un atbildīgāku;

mēs aizstāvam atklātības vērtību savā saskarsmē ar iedzīvotājiem, lai uzlabotu pakalpojumus, apsaimniekotu valsts resursus, veicinātu inovāciju un veidotu drošākas kopienas. Mēs atbalstām pārredzamības un atklātas pārvaldības principu, lai savās valstīs un aizvien ciešāk savstarpēji saistītā pasaulē sasniegtu lielāku uzplaukumu, labklājību un cilvēka cieņu.

Mēs kopīgi paziņojam par savu apņemšanos veikt turpmāk minēto.

Paplašināt pieejamību informācijai par valsts pārvaldes darbību. Valdības apkopo un glabā informāciju iedzīvotāju vārdā, un pilsoņiem ir tiesības pieprasīt informāciju par valsts pārvaldes darbību. Mēs apņemamies sekmēt plašāku piekļuvi informācijai un ziņu sniegšanu par valsts pārvaldes darbību visos pārvaldības līmeņos. Mēs apņemamies pielikt lielākas pūles, lai sistemātiski apkopotu un publicētu datus par valsts pārvaldes izdevumiem un veikumu attiecībā uz publiskiem pamatpakalpojumiem un pasākumiem. Mēs apņemamies proaktīvi un savlaicīgi sniegt augstvērtīgu informāciju, tostarp izejas datus formātos, ko sabiedrība var viegli atrast, saprast un lietot, un formātos, kas atvieglo atkārtotu izmantošanu. Ja informācija vai attiecīgo reģistru ieraksti ir liegti bez likumīga pamata, mēs apņemamies nodrošināt pieeju efektīvai tiesiskai aizsardzībai, tostarp pārraugot vēršanos pēc palīdzības pie citām kompetentām iestādēm. Mēs atzīstam atklātu standartu nozīmi, sekmējot pilsoniskās sabiedrības pieeju publiskiem datiem, kā arī veicinot valdības informācijas sistēmu savstarpēju izmantojamību. Mēs apņemamies uzklaut sabiedrības viedokli,

lai noskaidrotu, kādu informāciju iedzīvotāji uzskata par visvērtīgāko, un solāmies ievērot šo viedokli, cik plaši vien iespējams.

Atbalstīt pilsonisko līdzdalību. Mēs augstu vērtējam visu iedzīvotāju sabiedrisko līdzdalību – līdztiesīgu un bez diskriminācijas – lēmumu pieņemšanā un politikas izstrādē. Sabiedrības iesaiste, tostarp pilnvērtīga sieviešu līdzdalība palielina valdību efektivitāti, jo tās gūst labumu no iedzīvotāju zināšanām, ierosmēm un spējas nodrošināt uzraudzību. Mēs apņemamies padarīt politikas veidošanu un lēmumu pieņemšanu pārskatāmāku, radot un izmantojot kanālus atgriezeniskai saiknei ar sabiedrību. Mēs apņemamies aizsargāt bezpeļņas un pilsoniskās sabiedrības organizāciju iespēju darboties atbilstīgi mūsu saistībām attiecībā uz vārda, biedrošanās un uzskatu brīvību. Mēs apņemamies radīt mehānismus, kas nodrošinātu valdību un pilsoniskās sabiedrības organizāciju un uzņēmumu plašāku sadarbību.

Visās mūsu valsts pārvaldes iestādēs ieviest visaugstākos profesionālās godprātības standartus. Atbildīgā pārvaldībā jāievēro augsti ētikas standarti un valsts pārvaldes ierēdņu rīcības kodeksi. Mēs apņemamies ieviest stingru pretkorupcijas politiku, mehānismus un praksi, nodrošinot pārskatāmību valsts un pašvaldību finansējuma apsaimniekošanā un valsts un pašvaldību iepirkumos un stiprinot tiesiskumu. Mēs apņemamies uzturēt vai izveidot tiesisko regulējumu, lai nodotu atklātībā ziņas par augsta līmeņa valsts amatpersonu ienākumiem un īpašumiem. Mēs apņemamies pieņemt un īstenot noteikumus ziņotāju – trauksmes cēlēju aizsardzībai. Mēs apņemamies nodot atklātībā informāciju par korupcijas novēršanas un pretkorupcijas tiesībaizsardzības iestāžu darbību un tās efektivitāti, kā arī kārtību, kādā šajās iestādēs var vērsties pēc palīdzības, vienlaikus ievērojot noteiktas tiesībaizsardzības informācijas konfidencialitāti. Mēs apņemamies, vērsdamies pret kukuļošanu un citiem korupcijas veidiem sabiedriskajā un privātajā sektorā, palielināt preventīvo pasākumu iedarbību, kā arī dalīties informācijā un pieredzē.

Palielināt piekļuvi jaunajām tehnoloģijām, lai nodrošinātu atklātību un atbildību. Jaunās tehnoloģijas sniedz informācijas apmaiņas, sabiedriskās līdzdalības un sadarbības iespējas. Mēs paredzam izmantot šīs tehnoloģijas, publiskojot vairāk informācijas tādējādi, lai iedzīvotājiem būtu iespējams gan izprast, ko viņu valdības dara, gan ietekmēt lēmumus. Mēs apņemamies izveidot pieejamas un drošas tiešsaistes vietnes kā platformas pakalpojumu sniegšanai, iedzīvotāju iesaistei, informācijas un ideju apmaiņai. Mēs atzīstam, ka vienlīdzīga un izmaksu ziņā pieņemama piekļuve tehnoloģijām ir izaicinājums, un apņemamies paplašināt tiešsaistes un mobilo savienojumu iespējas, vienlaikus nosakot alternatīvus pilsoniskās iesaistes mehānismus un sekmējot to izmantošanu. Mēs apņemamies iesaistīt pilsonisko sabiedrību un uzņēmējus, lai noskaidrotu, kāda ir efektīva prakse un novatoriska pieeja jauno tehnoloģiju izmantošanai nolūkā paplašināt iedzīvotāju iespējas un veicināt valsts pārvaldes pārskatāmību. Mēs arī atzīstam, ka tehnoloģiju pieejamības uzlabošana paredz arī atbalstu valdību un iedzīvotāju spējai tās izmantot. Mēs apņemamies atbalstīt un attīstīt tehnoloģisko jauninājumu izmantošanu gan valsts

iestāžu darbinieku, gan iedzīvotāju vidū. Mēs arī saprotam, ka tehnoloģija ir skaidras, izmantojamas un derīgas informācijas papildinājums, nevis tās aizstājēja.

Mēs apzināmies, ka atvērtā pārvaldība ir process, kas prasa nepārtrauktu un neatlaidīgu apņēmību. Mēs apņemamies sniegt sabiedrībai ziņojumus par pasākumiem, kas veikti, lai īstenotu minētos principus, par to ieviešanu apspriesties ar sabiedrību un atjaunināt savas saistības, ņemot vērā jaunas problēmas un iespējas.

Mēs solāmies rādīt priekšzīmi un sniegt ieguldījumu atvērtās pārvaldības attīstībā citās valstīs, apmainoties ar paraugpraksi un pieredzi un uzņemoties apņemšanās, kas brīvprātīgi un nesaistoši paustas šajā deklarācijā. Mūsu mērķis ir rosināt inovāciju un sekmēt progresu, nevis noteikt kādus standartus kā sadarbības vai palīdzības priekšnoteikumu vai sarindot valstis pēc kādiem rādītājiem. Mēs uzsveram, ka ir svarīgi veicināt atklātību, visaptverošu pieeju un tehniskās palīdzības pieejamību, lai atbalstītu veikspējas palielināšanu un iestāžu darbības uzlabošanu.

Mēs apņemamies savā starptautiskajā iesaitē atbalstīt šos principus un darboties, lai pasaulē veicinātu atvērtās pārvaldības kultūru, kas stiprina iedzīvotāju tiesības un darbojas to labā, un attīsta atklātas un uz līdzdalību vērstas 21. gadsimta pārvaldības ideālus.